

פותרים חלון

טבע – מדחב טיפולי וחינוכי

יום עיון מלא – היכרות וחוויה

(08:30 – 09:45)

במה מרכזית

- **Present Therapy פסיכותרפיה קשובת קשר הווה וטבע / אסי שורק –**
Present Therapy - מסגרת יישומית ותיאורטית לקיומה של פסיכותרפיה עם הטבע בתוך ומחוץ לחדר הטיפול. הגישה שוזרת בתוכה ניסיון ותאוריות פסיכואנליטיות של ווינקוט, ביון, קוהוט, אוגדן, אייגן, סטרן ואלווארז. הגישה מושתתת על היסודות התאורטיים והאתיים של הפסיכולוגיה הקלינית תוך מתן מקום מרכזי לקוויה המנחים של הפסיכולוגיה הבודהיסטית.
בנוסף המטפל ב-PT פותח בפני המטופל אפשרויות מגוונות להיות נוכח ברגע הזה ולשכלל את יכולתו לשחק עם הרגע ועם החיים. לשם כך הגישה מייצרת אינטגרציה ייחודית בין תרפיות בהבעה ויצירה לבין גישות ממוקדות חוויה כמו התמקדות, האקומי ו-SE.
- **היכרות עם הטבע תרפיה / איתן יוגב –** טבע תרפיה™ הנה שיטת טיפול אינטגרטיבית התומכת בעבודה במרחב הפתוח, החי והדינאמי באופן הקושר כוחות ריפוי הקיימים בטבע עם ידע מקצועי מתחומי הפסיכותרפיה, השאמאניזם, הטיפול בהבעה ויצירה ומיומנויות החיים של תרבויות האדמה. הטבע תרפיה פועלת כיום במגוון אוכלוסיות - ילדים ונוער בסיכון, אנשים עם מוגבלות, ועוד. המנחים בשיטת הטבע תרפיה מביאים את כישוריהם ואת החיבור הייחודי להם אל תוך השיטה ופועלים במתן תמיכה וטיפול לצרכים מגוונים - פוסט טראומה, בעיות התנהגות, קשיים רגשיים, טיפול משפחתי, ותהליכי ליווי אישיים.
- **שומרי הגן / עופר ישראלי –** ארגון העוסק בחינוך טיפול והדרכה של מבוגרים וילדים בדרך ייחודית שפיתחנו על בסיס ידע ומיומנויות חיים של תרבויות ציידים לקטים. תרבויות שחיו באיזון ארוך טווח עם סביבתן (בני האדם, בעלי החיים, הצומח והדומם). את הידע והמיומנויות שלהם אנו מיישמים באופן שיתאים למציאות העכשווית ולחיים המודרניים. תוך מפגש עם קשת רחבה של מיומנויות חיים פיזיות, רגשיות ורוחניות אנו נעים ליצירת אדם מאוזן המפותח באופן שווה בשלושת המעגלים – אדמה, אדם ורוח. הארגון הוקם בשנת 2000 וכיום פועלים בו 70 מדריכים המפעילים על בסיס שבועי כ-1200 ילדים ובני נוער המפוזרים ב-100 קבוצות ברחבי הארץ, עשרות משפחות הפועלות במסגרות למשפחות, מבוגרים במסגרת תוכניות קצרות ותוכניות להכשרת מדריכים, ומטפלים מתחומים שונים www.shomreihagan.org

(10:15 – 12:00)

סדנאות לבחירה – מושב ראשון

- **שותפות הטבע / רונית שוורץ, מנחת טבע תרפיה** – הטבע הוא שותפות אדם, טבע, גוף, תהליך ועוד. למה היא מזמינה אותנו, מה היא מזמנת בתוכה, מה היא מקיימת בנו ומה עוד רוצה להתקיים דרכה... בסדנה נחוה ונכיר את עיקרון השותפות ומשמעותו לעבודתנו ולחיים
- **לגעת בטבע / ד"ר רון ברגר, מיסד שיטת הטבע תרפיה ומנהל תוכנית ה-MA בדרמה תרפיה** – טבע תרפיה היא שיטת טיפול חווייתית המתקיימת בטבע ונעזרת בו לקידום התהליך. היא מתבססת על הגישה והמודל הטקסי ופועלת בדרכים יצירתיות ובאוריינטציה קבוצתית. הסדנה תציג שני מושגי יסוד של הטבע תרפיה ואת האופן שבו משלבת את האמנויות בתהליך. באמצעות התנסות סנסורית היא תדגים את המשמעות היישומית של המונח "לגעת בטבע" ושל המונח "הקשר המשולש מטפל-מטופל-טבע". באמצעות התנסות חווייתית היא תדגים כיצד המפגש הגופני-בלתי אמצעי עם הטבע יכול לעורר זיכרונות ורגשות ולהוות טריגר לעבודה על תהליכי מודעות, חיבור לכוחות וליצירתיות ולהפגת מתחים. היא תאפשר למשתתפים להתבונן בתנועת המטפל על הציר של הקשר המשולש, בין כזו שנמצאת ברקע והמהווה מיכל ועד לעמדה דומיננטית יותר המאפשרת התערבות אקטיבית. הסדנה תכלול הצגה תיאורטית, התנסות והמשגה קצרים. המשתתפים מתבקשים להגיע בבגדים שנוחים לתנועה ולמגע בטבע.
- **משחק ונוכחות וטיפול בהתמכרויות / אורית פישר, דרמה תרפסטיית, מטפלת ומנחת קבוצות במרכז 'טבע ומהות'** – וויניקוט הדגיש שבמקום שמשחק אינו אפשרי, עבודתו של המטפל היא לסייע למטופל לשחק. בפרזנט תרפי נעשה חיבור יישומי ותאורטי בין הנוכחות המדיטטיבית לבין יצירה ומשחק. בסדנה נחוה אפשרויות לשחרר את עצמנו אל תוך הרגע הזה ואל החופש והספונטניות הטבעית תוך מתן תשומת לב לתוך אישי, לבין אישי ולטבע. נדגים כיצד עקרונות אלו יושמו במסעות טיפוליים לנגמלים מסמים..
- **החיבור בין אדמה ושמיים – שיטת הריפוי של שומרי הגן / עידו קרן, הרבליסט קליני, מטפל בשיטת שומרי הגן, מדריך מוביל בשומרי הגן** – "הטבע הוא המרפא האמיתי – כל שעל המטפל לעשות הוא להימנע מלהפריע. כל תפקידו הוא לעודד, להזמין, ולאחר מכן ללכת בלי לקחת קרדיט..." סבא מתגנב לזאב, סייר ושמן אפאצ'י
 כפי שאנו מבינים, הכילו בתוכן שיטות הטיפול הקדומות שילוב רחב ומאוזן של אלמנטים, שבשעה שהופעלו יחד, יכלו להביא ריפוי עמוק ומיידי. במשך הדורות עם התרחקות האדם מהחיבור הפשוט והאוטנטי שלו לעולם, נעלמו שיטות משולבות אילו, נשמרות ע"י קבוצות סודיות של זקנים. מחולקות לחלקים קטנים כדי שיוכלו להיזכר... אם הבנו את הצורך במציאת שלם חדש נוכל להתחיל במסע האוסף את החלקים אל תיק המרפא שלנו ומגדיל את יכולתנו לעזור ככל שנוע בדרך. דרך שסופה חיבור ל"כוח האישי האמיתי" שלי – לסגולה שלי, האופיינית רק לי, שדרכה אוכל להיות מחובר לסגולות של הצמחים, המקומות, הגבישים, השירים, השעות והריקודים. רק החיבור המלא יהפוך תהליך טיפולי ארוך לריפוי, המצליח להפוך לנס הקורה כאן ועכשיו.

(13:00 – 14:45)

סדנאות לבחירה – מושב שני

- **עבודה עם פוסט טראומה ב *Present Therapy* / אסי שורק, פסיכולוג קליני, מרכז 'טבע ומהות' – מחקרים**
מלמדים כי יישמים מסויימים של מיינדפולנס יעילים בעבודה עם פוסט טראומה. בפיתוח גישת הפרזנט תרפי נשזרה עבודה זו של נוכחות (מיינדפולנס) עם מפגש עם הטבע. עבודה זו משלבת תשומת הלב הן לחלקים הבטוחים והן לחלקים הפצועים בתוך הגוף והנפש. מתן מקום לחלקים דומים, נעימים וכואבים, בטבע עצמו, מייצרת אינטרגרציה מחודשת ומרפאה של הנראטיב הטראומטי. בסדנה נחוה יישום זה תוך מתן מקום להמשגה ולדוגמאות מהקליניקה
- **בחירת המרחב הטיפולי בטבע / איתן יוגב – הטבע כשותף פעיל בתהליך התרפויטי מעצב את המרחב**
הרגשי, המרחב הפיזי ומרחב הדימויים הפועלים באופן ישיר את פעולתם על הדינאמיקה דרכה פועלת התרפיה.
הרצאה בנושא בחירת הסטינג הטיפולי במרחב הפתוח, הצגת סיפורי מקרה מתוך העבודה במרכז "יעלים" ובחינה משותפת של מגוון המרחבים הפוטנציאליים (יער, ים, מדבר...) והשפעתם על התערבות האדם והטבע בתהליך הטיפולי.
- **הכרות עם שיטת הקיויטי – דרכו של המורה הערמומי הבלתי מורגש / עופר ישראלי, מייסד שומרי הגן –**
הקיויטי – זאב הערבות המפורסם מקובל במיתולוגיות האינדיאניות השונות כערמומי, מתגנב בעל חוש הומור ויוקש שאינו מוותר על הניסיון להפיל את טרפו במלכודת אפילו אם יסכן בכך את עצמו או ישים עצמו לצחוק...
קשה להסביר קיויטי ללא ההתנסות בשיטה, אולם אם ננסה - לימוד הקיויטי מבוסס על יצירת צורך אמיתי בתלמיד ומנסה למנוע מתן תשובות בטרם ניסה התלמיד למצאן בעצמו לא כל שכן לשאלות שמעולם לא שאל... מורה קיויטי ימצא דרך ליצור מלכודות לימודית לתלמידו ויגרום לו לרצות ללמוד דברים שהוא – התלמיד אפילו לא ניחש שרצה... חוויות הצלחה וחוויות כישלון ישמשו ביחד כדי לשמור את התלמיד ברמת הערנות והקליטה המקסימאלית. חניכה, לימוד ע"י חיקוי, סיפור סיפורים, ושעורים הנראים כמוונים לנושא אחד ובעצם נועדו ללמד נושא אחר הם רק חלק קטן מהטכניקה... שיטת הלימוד במידה ומיושמת נכון יכולה לשמש להוראת כל נושא עיוני או מעשי - משדאות ועד ללימודי מוסיקה... במקרה שלנו - תוך כדי הדלקת אש ננסה לראות כמה אנחנו יכולים ללמוד על העולם על עצמנו ועל איך מלמדים בלי ללמד...

